

Peklenske skušnjave vulkana Áso

Če se komu izmed dragih bralk in bralcev ta naslov zdi pretiran, naj vzame v poštev južni japonski otok, ki se imenuje Kjúšu (po naše pisano) in je tretji največji otok v celotnem japonskem otočju. Ponaša se z več kot 150 zdravilnimi vreli, ki so takorekoč neke vrste tolažilni darovi celotnega vulkanskega ozemlja. To ozemlje ostaja tudi v 21. stoletju skrivnostno nepredvidljivo kljub visoko razviti protivulkanski tehniki. Otok je lep v vseh štirih letnih časih s cveticami, zelenimi griči, košatimi gozdovi, mehкими travniki in tu in tam za kopanje idealno obalo, tako da se zdijo vulkanski izbruhi neke vrste zgodovina. A vulkani niso umrli!

Kadar "pade" japonski državni praznik na nedeljo, postane naslednji ponedeljek avtomatično dela prost dan. Posebno maja se lahko tema dnevoma pridruži še en državni praznik - in cela Japonska se čuti povabljen, da to izkoristi. Tokrat nas je pet, ki se čutimo enako vladno vabljeni, dve družini in jaz, sodelavci pri gradnji otroškega zavetišča na tokijski periferiji. Ker nas vseh pet občuduje pomlad, ki se razmeroma počasi pomika od juga na sever, se odločimo za nočni brzec. Vlak se ne trese preveč in že zgodaj zjutraj lahko občudujemo naravo, ki se ji vlak rad približa z razgledom na morsko obalo. Morda zradi rož, ki tam rastejo - kdo ve ...

Tokrat je naš cilj otok Kjúšu (po naše pisano) in skoraj v njegovi sredini ozemlje Kúmamóto To je eno od administrativnih enot, ki ji pravimo prefektura, na otoku, ki obsega skoraj 37 tisoč km².

Kot ponavadi smo si že iz Tokia pravočasno zagotovili cenen hotel za dve noči. Eden v naši skupini je bil hotelirjev prijatelj - bila sta v isti vojaški enoti proti koncu vojske - in tako ni bilo problema zame, ki sem prosil za sobico zase.

Naš cilj je bil vulkan Áso, ki se dviga lagodno iz kotline, široke planjave v obliki kotline. Poleg našega hotela jo je imelo v posesti še nekaj hotelov in restavracij. Tu in tam so drevesa dajala prijetno senco.

Družini naše skupine sta izkoristili dolg popoldan za obisk pri hotelirju. Strinjali sta se z mojim predlogom, da ga tudi jaz pozdravim in se m zahvalim za izkazano izredno prijaznost. Da pa imam potem počasi odhajajoči popoldan na razpolago - za vzpon na goro Áso, ki se dviga iz kotanje. In da jih ne vznemirja dolga pot na vrh in nazaj, ker so malce pod vrhom na razpolago taksiji za hitro pot nazaj v

kotlino ...

Tako se torej počasi vzpenjam - se pravi: stopam navzgor v močnih čevljih. Včasih se ustavim, da z novega, višjega "klina" vzpenjajočega se pobočja zajamem širši, bogatejši razgled. Navadno se več in lepše vidi. Lepo se odražajo bori, raztreseni po pobočjih. Ob poti so tu in tam vdolbine, v katerih spi voda; včasih ji dela družbo rumeno cvetlica. Samo enkrat sem videl modro rožo, a ji nisem vedel imena. Od vulkana do morja ni predaleč, a komaj kdaj so se velike črne ptice - kdo ve, kako jim je ime - nad vulkanom odpravljale v neznano smer. Na sosednjem, malce oddaljenem pobočju se svetlika bela stavba, najbrž hotel. Obstanem in se ozrem naokoli. Menda imam že kar pol poti za seboj. Naenkrat zapiha močan veter, na nebu se pojavijo oblaki, ki jih premetavajo zračni tokovi. V bližini stoji boru podobno drevo s široko razprostrtimi vejami, kot nalašč zame, ki nimam dežnika. Kdo bi si mislil, da se bo vreme prav danes vulkansko obnašalo. Postalo je nekam temno, z bliski in gromom visoko na nebu, vsaj tako se mi zdi. Naenkrat dež, bliski in gromi prenehajo. Oblaki ostanejo. Hvala Bogu, od katerega je tudi ta hrib odvisen! Pomladne svetlobe ni več, temneje je, najbrž ker se bližamo večeru.

Pred mano stopa en sam človek. Od časa do časa obstoji in - pije iz neke vrste čutare, ki jo med hojo drži v roki. Skuša hoditi normalno, a ga zanaša. Ne moti me, da le nekaj zagodrnja, ko ga mimogrede pozdravim. Ne vem, ali pije iz veselja ali iz žalosti. A je lepo oblečen in v čevljih prav za na goro ...

Pri vrhu sem, ki se zdi, da je odrezan vrh gore pustil za sabo krater, iz čigar globine neprenehoma prihajajo na površne šumeče bele in belo-črne pare. "Diši" po žveplu. Nekje v bližini je potresomerski urad; kadar ni znakov, da se v globini vulkanskega stožca "nekaj pripravlja", odstranijo zaporo okrog vulkanovega kraterja. Dosti se tudi danes v njem ne vidi; sikajoče pare se včasih razdelijo za pot izven žrela in tisti trenutek to, kar lahko vidimo na navideznem dnu, je neke vrste "ples" pare, goreče brez vidnega ognja, grgrajoče brez vidnega grla ali vratu.

Gledati navzdol v to žrelo je kar nekam skrivnostno zapeljivo. Ob meni stoji gospod s čutaro, ki sem ga bil prehitel. Čisto na rob žrela se malce zibaje odpravi, obstoji in strmi v globin, a čutare ne vrža vanj. Še ne otem, ko sem si ogledal žrelo, sem se odmaknil. Gospod s čutaro se tudi odmakne in se obrne k meni:

»Oprostite - razumete japonski jezik?«

»Kolikor toliko,« previdno odgovorim.

On pa:

»Če se kdo vrže v to žrelo, hipoma umre?«

»Na žalost, ne,« mu odgovorim. »V žgoči pari bo umiral. Ali bo teža takšnega človeka porivala še nekaj sto metrov navzod, kjer se zdi, da vulkan gori, nihče ne ve.«

Gleda me z malce vodenimi očmi, a ni pijan.

»Zdi se vam, da se ne splača živeti?«

Ni prvič, da se s tovrstim človekom srečujem v strahotno poraženi deželi. Zamahnem z roko proti ne preveč daleč stoječemu, lepo razsvetljenemu hotelu:

»Ali vas smem povabiti na večerjo, pogovor in pijačo?«

V mojih očeh je mir, v njegovih iznenadenje. Za hip se ozre naokoli. Nikogar ni. In vrže čutaro v šumeči vulkan.

Iz hotela telefoniram našim, da me bo taksi pripeljal k njim, nakar se bomo še dobro imeli. Strinjajo se.

Med večerjo mi je zaupal, da mu je nekdo zažgal tovarno v mesto Ósaka in da mu je nekdo - morda isti - odtujil ženo. Za kaj naj bi še živel?

Z vrčkom piva v roki mu rečem:

»Še zmeraj ste mladi: ideje imate, energijo imate in Japonska je polna žena, ki želijo prav takega moža. Ali se motim?«

Prvič se čisto rahlo nasmehne. Po drugem požirku piva rečem:

»Nekoč moramo zapustiti ta svet. Ali boste lahko vzeli s seboj - recimo - tovarno in še tako ljubljeno ženo?«

Rahlo odkima.

Z zadnjim požirkom iz - na žalost - preozkega kozarca rečem njegovim z novo iskro razširjenim, malce vodenim očem:

»Kristjan sem. Veste, zakaj? Ker vem, da nam Kristus ne laže, ko obljublja ljudem, ki mu sledijo, tako srečno življenje, da je v primeri z njim vsaka vaša sreča na zemlji resnična - slutnja.«

Še danes ne vem, ali sem za "slutnjo" takrat uporabil pravo japonsko besedo. Rekel sem (po naše pisano) jokóku, kar lahko, na primer, v angleščini pomeni tudi "preliminary advertisement".